

Forskningsprojekt 2020

Titel: Metoder för peroperativ visualisering av gallvägarna vid kolecystektomi - En systematisk litteraturöversikt

Namn: Per Johansson, Specialistläkare, Kliniken för kirurgi och urologi
Nyköpings lasarett

Sammanfattning:

Gallstenssjukdom är vanlig i Sverige. Årligen utförs kolecystektomi på 13 000 patienter i Sverige, varav 30 - 40 (0,3 %) drabbas av operationsskador på djupa gallgångarna av varierande svårighetsgrad. En tredjedel av operationsskadorna på gallgångar är allvarliga och kräver omfattande kirurgi, ofta behäftad med livshotande komplikationer, reoperationer och upprepad radiologisk diagnostik. Svåra gallgångsskador innebär långvarigt lidande för patienter.

För att minimera risken för gallgångsskador vid kolecystektomi krävs god peroperativ visualisering peroperativt av gallvägarna. Olika bilddiagnostiska metoder för att visualisera gallvägarna peroperativt har provats genom åren, däribland kolangiografi med kontrastinjektion direkt i gallgångarna och genomlysning (som är överlägset vanligast), ultraljud och fluorescenskolangiografi med intravenös injektion av indocyaningrönt (ingen röntgenstrålning).

Peroperativ kolangiografi används rutinmässigt i Sverige, medan man i andra länder tillämpar selektiv användning av metoden. Internationella studier har sammanförts i en systematisk litteraturöversikt av SBU 2018, där rutinmässig peroperativ kolangiografi leder till gallgångsskada hos 0,36% av patienterna jämfört hos 0,53 % i studier med selektiv användning. Den stråldos som patientgruppen vid rutinmässig användning av peroperativ kolangiografi utsätts för beräknas orsaka ett nytt cancerfall bland de cirka 26 000 patienter som kolecystektomeras i Sverige under en tvåårsperiod.